

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in veljá po posti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za čertert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/2 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLVI.

V Ljubljani, 12. vel. travna 1893.

List 19.

Cerkveno leto, ali letni sveti časi in dnevi.

Spisal Ivan Komljanec.

Tretje poglavje.

(Dalje.)

Velikonočna doba.

§. 12. Praznik svetega Jožefa.

Na postni čas zadene praznik sv. Jožefa, ženina Marije Device, ki se obhaja 19. marcija. Ta praznik se obhaja v katoliški cerkvi že dolgo, akoravno se ne prišteva najstarejšim njenim praznikom, Podoba sv. Jožefa se nahaja že na marmornatih kerstah kristjanov iz 4. in 5. stoletja. V zaznamu svetnikov (martirologiju) zatočne cerkve iz 9. stoletja se nahaja tudi ime sv. Jožefa, in Gerki so že takrat obhajali v nedeljo pred Božičem spomin sv. Jožefa in vseh svetnikov stare zaveze. V 14. in 15. stoletju je obhajalo več redov zatočne cerkve god sv. Jožefa v cerkvenih molitvah (oficiju). Papeži Sikst IV., Inocencij VIII. (15. stol.), in Klemen IX. (17. stol.) so določili spominu sv. Jožefa dan 19. marcija. Papež Pij V. (6. stol.) je predelal urine molitve tega godú. Papež Gregor XV. je slednjič ta praznik z ukazom z dne 8. maja 1621 povzdignil v zapovedani praznik, in že poprej omenjeni zaznam zapovedanih praznikov papeža Urbana VIII. našteva tudi praznik sv. Jožefa.

Od leta 1736 se praznik „varstva sv. Jožefa“ obhaja v nekterih deželah tretjo nedeljo po Veliki noči, kar se tudi na Kranjskem godi. — Papež Pij IX. je s pismom z dne 8. decembra 1870 svetega Jožefa proglasil za varha vesoljne katoliške cerkve, kakor ga je že pred njim papež Benedikt IX. (11. stol.) odlikoval z naslovom očak, ter ga v litanijah vverstil med očake. — Več kronovin avstrijskega cesarstva si je izvolilo sv. Jožefa deželnega varha, med njimi tudi bivša Ilirija.

Sv. Jožef — ženin Marije Device in rednik Jezusov — to je zgodovinska ter biblična podlaga temu prazniku, ki sicer nima posebnega obreda.

§. 13. Oznanjenje Marije Device.

Dne 25. marcija, ki zadene navadno v postni čas, obhajamo praznik „oznanjenja Marije Device.“

Svoje dni so ta praznik imenovali tudi „spočetje Kristusovo.“ Postavili so v spomin temu dogodku ravno dan 25. marcija v soglasji z dnevom božičnega praznika. — Ako zadene praznik „oznanjenja Marijinega“ na veliki petek ali veliko soboto, preloži se njegovo cerkveno praznovanje na ponedeljek po beli nedelji. — Cerkveni zbor v Toledu v 7. stoletju je bil ukrenil, da se ima ta praznik nastaviti na dan 18. decembra, in sicer radi tega, da se ogne velikega tedna — tedna žalovanja. V cerkvi Milanski so ga praznovali čerterto nedeljo v adventu. Cerkveni zbor Tuluški l. 1229 pa ga imenuje v dan 25. marcija. Naposled je splošno obveljal običaj cerkve rimske, kakor veljá še dandanes.

Pričetek svoj ima ta praznik v iztočni cerkvi, ki ga je začela obhajati beržkone v 4. stoletju. V zatočni cerkvi govori o njem najpervo obrednik Gregorijev. Začeli so ga obhajati že zelo zgodaj; saj ima svetopisemsko podlago. (Luk. 1, 26—38).

Mašne molitve tega dne se ozirajo na dogodek, ki je duša vsemu kerščanstvu, na včlovečenje Sinu božjega v Mariji.

V tesni zvezi s tem praznikom je god, ki ga cerkev le notranje obhaja prejšnji dan, namreč, god nadangela Gabriela, ki je bil Mariji naznanil, da je izvoljena Sinu božjemu za mater.

§. 14. Tiha nedelja.

Peta nedelja v postu se imenuje v cerkvenem jeziku „nedelja terpljenja.“ v Slovencih pa ji pravijo „tiha nedelja.“ Nemci jej reko „černa nedelja.“ sem ter tje pa tudi „tiha nedelja.“ S to nedeljo se začenja prav za prav premišljevanje o terpljenji Kristusovem. Za to želi cerkev, da se verniki vzlasti od tega časa naprej ogibljejo vsega hrupnega življenja, bolj za-se živé, in v tihotnem življenji premišlujejo terpljenje svojega Odrešenika. Tudi evangelijski oddelki, ki so odbrani za tiho nedeljo in naslednje dni (ponedeljek, torek, petek in soboto) govoré o nekem skrivnanji. iskanji, o skrivnem potovanji Jezusovem, o tihem govorjenji ljudi o Jezusu itd.

V soglasji s tem notranjim pomenom „tihe nedelje“ izražuje tudi njen obred žalovanje in spokornost. Sveta razpela se v soboto pred tiho nedeljo zakrijejo z vijoličastimi zagrinjali, in ostanejo zakri-

do vstajenja. Svoje dni so zakrivali tudi podobe svetnikov. Iz bogočastja izginijo zadnja znamenja veselja: rek „Gloria Patri“ itd., psalm „Judica“ v stopnji molitvi ferijalne maše. V oficiju poglavja, verstice, odpevi in himne spominjajo na terpljenje Jezusa Kristusa.

Z zakritjem sv. razpél razodeva cerkev svoje globoko žalovanje zavoljo terpljenja Kristusovega. Vtopljena v neizmerno morje bolečin božjega Odrešenika ne more ga tako rekoč gledati terpečega. Terpljenje njegovo se da pač premišljevati, a nikdar zadosti ne vpodobiti. Za to umakne cerkev nam spred oči podobo Kristusa terpečega, ker je tudi on sam v terpljenji svojo božjo natoro nekako zakril. — Čestilni reki odpadejo, ker hoče cerkev Kristusa kazati nam le zaničevanega, ponižanega.

(Dalje nasl.)

O liberalizmu.

Pogovor na železnici. — Prosto po italijanskem izvorniku priredil J. J.

V. Poglavje.

(Dalje.)

Naposled, nadaljeval sem, kaj je naposled vse to teženje po svobodi nego najnavadnejša sebičnost, najnavadnejša samopridnost — egoizem.

— O da, res je pogostokrat takó; a ne vselej.

— Ne vselej?

— Gotovo ne!

— Vedno, rečem Vam. Liberalizem, ki ne spoštuje niti Bogá samega, naj spoštuje pravice družih? Da, spoštuje jih, kedar se mu zdi umestno, sicer pa jih mogočno prezira, ako mu niso v korist; prav kakor pravi španjska narodna pesem, dobra parodija marseljeze:

„El pensamiento libre
Proclama la nación,
I muera el que no piense
Cómo la pienso yo!“

(Svobodomiselnost proglašá narod: umerje naj, kdor ne misli takó kakor mislim jaz!)

Kaj mislite, je li to prav rečeno, ali ne?

— Da, žalibože, le prepogostokrat je takó.

— Recite raje, da je vselej takó in pravo bodede zadeli. Mar li nismo tega videli v Rimu v oni strašni noči, ko so prenesli zemeljske ostanke Pija IX v novo rakev? Ni li mar takrat zakričal jeden liberalcev: „Verzite ga v Tiberó?“

— Da, to je res in je še sedaj v veliko sramoto vsem liberalcem.

— In zavratni umor katoliškega delavca v Genovi leta 1885?

— Kaj mislite s tem?

— Nesrečnega Boskoviča, kojega so usmrtili 15. junija o priliki občnega shoda katoliških društev.

— Ah da, nesrečnik!

— Liberalce je jezilo videti toliko tisoč katoličanov z njihovimi zastavami v slovesnem sprevodu. Kaj storiti? Vladal je popolen mir in bilo ni niti najmanjšega povoda izzivati zbrano katoliško množico. —

— To je res, to so priznali celó liberalci sami.

— Planili so toraj na mirno idoče katolike kakor divje zverí. To je napredek, kojega je vzgojil liberalizem.

— Priznavam Vam rad, da je bil to grozen, oškoden čin.

— Kakoršnega bi ne storili niti zamorski divjaki...

— Sramoten za Genovo...

— Za mesto samo ne, pač pa za liberalno stranko.

— Vendar to so le pojedini, osamljeni slučaji.

Kaj, posamezni dogodki? Berite časopise! Se li ne spominjate več belgijskega fabrikanta Emila Badaux-a. Liberallec z dušo in telesom prepovedal je svojim delavcem, živeti po sveti veri, in zapovedoval jim, da dajo svoje glasove pri volitvah onemu kandidatu — seveda liberalnemu — katerega jim je on imenoval...

In potlej?

— Ni li mar to dovolj... Ko so delavci sprevideli, da jih ravno liberalna stranka toliko tlači, uperli so se ob prvi priliki, razrušili fabriko in le preoblečen je mogel zbežati ter rešiti si golo življenje.

— Utepalo se mu je...

— In ravno tako prepoveduje tudi velikanska liberalna tovarniška hiša Krupp svojim delavcem čitati katoliške časopise. Vidite toraj, da liberalizem ali svobodomiselnost — kakor se tudi zove — ni prav za prav nič družega, nego gorostasna gerda laž. —

— Toda po nekotih slučajih obsojati kar celo teorijo, se meni ne vidi niti pravično niti umestno.

— To niso samó nekotji slučaji, temveč to je navadni način, na koji se pojavlja liberalizem. Svoboda za svobodomislece, to je vse.

— Toda...

— Se li ne spominjate več velikanskih izgrediv v Torinu o priliki slavnosti v čast Piju IX? — Koliko uličnih svetilnic, koliko oken se je takrat pobilo? — Mar li počenjajo katoličani kaj tacega, ako liberalci prirejajo svoje slavnosti?

— Tega ne.

— Mi katoličani ljubimo svobodo in zato se ne vdeležujemo svečanosti, ktere nam ne prijajo. To je vse. Drugomisleče pa puščamo pri miru.

— Vendar...

— Liberalci pa delajo prav nasprotno.

— Ne vselej...

— Vselej... Mar ne vidimo tisočkrat in tisočkrat, kako majhna peščica liberalcev vlada in vsiljuje svoje menenje veliki večini. To smo videli pri veliki francoski prekuciji leta 1789, to smo videli pri rudečkarskem prevratu pariškem leta 1870, z jedno besedo, skoro pri vseh revolucijah. „Mentez, mentez toujours“ (le vedno se lagajte!), to je stalno geslo liberalizma. A ne samó, da se liberalizem vedno laže, on je tudi že sam na sebi velika laž.

— Na to nisem še nikedar mislil. Priznati Vam moram, da imate prav.

— In če gremo še dalje in gledamo kake posledice ima liberalizem v zakonodajstvu, ne vidimo li mar, da so skoro vse postave zadnjih petdesetih let naperjene naravnost proti cerkvi? Odprava premnogih samostanov, boj proti posvetni in duševni vladi sv. očeta, brezverske šole, to vse ne govori li dovolj jasno?

— Žalostno, da Vam moram le priterditi v vsem, kar ste do sedaj navedli.

— Liberalizem vojskuje se brez izjeme proti vsemu, kar je kerščanskega in še posebej, kar je

katoliškega. Zatrete toliko in toliko samostanov in bratovščin, toliko in toliko škofov v ječi, oziroma v prognanstvu, prepovedanje božjih potov in procesij, boj proti potrebni verski šoli itd. itd. ... In pri vsem tem se še derznejšo le-ti gospodje nazivati se svobodomiselne! Ni li to naravnost brezobzirno in smešno?

— Tega Vam ne zanikam.

— In nadalje, mar nima li prav slaven španjski pisatelj, ko pravi:

„Verski prekucubi zavračajo vsako avtoriteto, oblast papeževo, in hočejo sami postati papeži; racionalistični revolucionarji zavračajo vsako razodenje, a hočejo sami dajati nam razodenja; politički prevratniki upirajo se avtoriteti kraljevi, hoteč sami biti absolutni neomejeni vladarji; socijalistični prekucubi boré se proti lastnini in imetju zasebnikov, hoteč samim sebi prilastiti vse premoženje!“

Vi toraj mislite, da je liberalizem in suženjstvo jedno in isto?

— Popolnoma, saj to nam dokazuje cela zgodovina našega stoletja od velike francoske revolucije. In čujte sedaj še besede nekega družega istotako slavnega, a bolj sarkastičnega pisatelja, ki pravi: „Trinoštvo Bogá umika se svobodnemu raziskavanju, trinoštvo očeta umika se svobodni morali, avtoriteta države nadomešča se s političko svobodo, pošteno delo umika se potepuštvi: O, da, potepuh to je pravi in najpopolnejši otrok svobode!“

— Da, ako človek trezno razmišlja, mora priti nehoté do te posledice.

— In ako smo že pri potepuštvi, en majhen korak še in takoj smo pri sužnjih strasti.

— Priznavam.

— In še en majhen korak, in sužnji človeške družbe smo. Ako se le preveč in preveč povišava ono, kar je samo na sebi dobro, namreč svobodo, tedaj se kaj lahko zgodí, da ostanemo naposled brez nje. Uže Latinci so dejali: „Ne quid nimis.“ Francozi pravijo: „Les extrêmes se touchent.“ mi Slovenci pa: „Kar je preveč, še s kruhom ni dobro!“ In to je neomajana resnica! — In tega jarma mi katoličani nočemo nositi. Mar naj vedno kričimo: „Svoboda, svoboda nad vse, vse za svobodo itd. in pri tem naj polagoma postanemo sužnji? — No, še tega se nam manjka!

— Čudim se vam, tako jasne resnice še dosedaj nisem slišal.

— Da, ako bi bilo treba, navedel bi Vam lahko še sto in sto družih primerov in dogodkov, iz katerih se lahko razvidi, da z neodjenljivo doslednostjo vodi liberalizem do suženjstva, do duševnega robstva.

— Priznavam, da tak liberalizem ne more imeti boljših posledic. (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Maribor. (Postni pastirski list lavantinskega knezo-škofa.) (Konec.) Beri, predragi čitatelj, še konec preizverstnega lavantinskega lista; porok sem, da ti ne bode žal; taki-le je:

V Gospodu ljubljani Lavantinci! Globoko pričani, da je natančno znanje katoliškega nauka o sv. cerkvi odločilno za sedanje in prihodnje življenje naše, pisal sem vam letos nenavadno dolgo pismo, ker me za vas silno skerbi in bode neskončno pra-

vični Bog od mene terjal natančen odgovor za vaše neumerjoče, po božjem Sinu odrešene duše. Hotel sem vam pokazati, da naša sv. cerkev, zavetje naše in naša bramba, ni zidana na pesek, da stoji na terdni skali, kar je Kristus Gospod, njen začetnik, ki nam po njej deli brez števila dobrot in milosti za dušo in za telo, za časno in večno življenje. Zato pa nimamo pravičnega izgovora, ako sv. cerkve ne ljubimo in se za njeno čast ne potegujemo. O le pregerdo je, če katoličani njeno ljubezen z nehvaležnostjo plačujejo. Če bi se nahajali taki nehvaležni tudi v moji duhovni čedi, kličem jim kot njihov od previdnosti božje milostno izvoljen in od cerkve poterjen nadpastir: ljubite dejanski svojo rešilno mater, zatekajte se v njen naročaj, tu se lahko segrejete in okrepite, oklenite se je, kakor se oklepa otrok svoje ljubeče matere! V cerkvi najdete mir in varno zavetje. Opertim na to skalo in naslonjenim na ta steber vzveličanja ni se vam bati viharjev, ki razsajajo zvunaj po svetu. Vi stojite mirno in zanesljivo, vaša noga počiva na nepremični podlagi.

Kar me pa najhuje žge in peče, je to, da se celó med boljšimi verniki neredkoma nahajajo obtožniki sv. cerkve, ki nepremišljeno tarnajo: nekaj pa mora vendar le biti napačnega v katoliški cerkvi, da jo preganja svet brez odpočitka; vse ne more biti v njej v redu, da se ji svet tako stanovitno upira. Nikakor ne, Predragi v Gospodu! V sveti cerkvi je vse v redu in sicer v najlepšem redu. Ona je božja naprava za grešne ljudi, sevó vodjena tudi od grešnih, nepopolnih, slabih ljudi; ali cerkev je v svojem bistvu najpopolnejša naredba božja, ki ni kriva, če mi po njenem nauku ne živimo in ji sramoto delamo. Ravno zavoljo tega se hudi duh vojskuje zoper sv. cerkev, ker je od Boga postavljena, da se po njej posvečujemo in zveličamo ter zasedamo tista mesta, katerih se je stari skušnjavec in zapeljivec po svojem napuhu nevrednega storil. To torej ni čuda, če se pogubljeni angelji in pa hudobni ljudje v sveto cerkev zaganjajo, marveč čisto naravno in umevno je to. Zato pa sv. cerkev ni bila nikdar brez zopernikov. Sicer pa vprašam s pogledom na te vedne napade na našo sv. cerkev, je-li slabo gradišče terdnjava, katero sovražnik dan na dan napada, ki pa vendar ne pade? Smemo-li reči, da ta terdnjava ni terpežna, da pogreša živeža, da njeni branitelji niso pogumni in serčni? Ko se prebije obzidje in napravi vhod, potem ni treba terdnjave dalje naskakovati, zgubljena je. In sedaj pomislimo, že skoro dvajset sto let napada sovražnik močno terdnjavo, zidano na skalo, sv. katoliško cerkev, z orožjem sile in z mečem uma. Napaden je bil že vsak cerkveni nauk, napadena je bila vsaka cerkvena naredba in ustanova, vendar zastoj! Vse je še čisto, nepoplačeno, neoskrunjeno! Vicisti Galilaeae! Zmagal si Galilejec! Cerkev je bila in ostane steber resnice in pravice. Hrabri branitelj sv. cerkve se lahko vesel postavi na obzidje svoje terdnjave in lahko ponosno gleda na bojišče, kjer že počivajo rodi in rodi, ki so napadali sv. cerkev. Najderznejši naskakovalci že trohniijo ali so že strohneli, a cerkev še zeleni in in cvete tako lepo, kakor je zelenela in cvetela v prvi dobi svojega obstanka. Vse nasprotne sile so se poskušale zoper cerkev in so jo zatirale z ognjem in mečem, z lažjo in zvijačo, premagale je pa niso: obveljalo je prerohovanje Kristusovo: „Vrata pe-

klenska je ne bodo premagala." (Mat. 16, 18.) Vojščak, ki vé, da pripada veliki in zmagonosni vojski, je pogumen in stanovit. Mi pripadamo največi, nad 237 milijonov udov broječi, nepremagljivi armadi, sv. cerkvi. In zato bi nas morala prešinjati živa vera, terdno upanje in iskrena ljubezen. Sramotno bi bilo, ko bi se ne zavedali ogromne sile, ko bi ne zaupali brezpogojno vojskujoči cerkvi, ki je del zmagajoče cerkve v nebesih

Bral sem, da se je zoper najslavnejšega pisatelja žaloiger v stari dobi, zoper nadarjenega pesnika Sofokleja vzdignil njegov lastni sin Jofon, tožeč ga pri sodnji, češ, da naj ga odstavi od gospodarstva, ker mu vsled visoke starosti že peša pamet. Sofoklej je mirno poslušal žaljivo tožbo svojega otroka. Ko so mu pa sodniki veleli, naj se opraviči, začel je duhoviti mož mesto zagovora pred sodniki čitati svoj najverlejši spis „Edip na Kolonu;“ in je čital tako lepo in ganljivo, da so sodniki kar stermeli in so po kratkem posvetovanju razglasili to-le razsodbo: mož, ki je spisal tako ubrano delo, zmožen je še pač oskerbljevati svoje premoženje. Jofon se je moral osramoten umakniti. Kdo izmed nas ne obsoja še danes prav ostro nehvaležnega sina, ki se je tako nespoštljivo obnašal proti postaranemu a tako modremu očetu? Toda nehvaležnejši od Jofona so tisti katoličani, ki svojo mater sv. katoliško cerkev zaničujejo, se je pred svetom sramujejo, jo gerdo izdajajo. Že dobrih osemnajst sto let deli sv. cerkev svojim otrokom brez števila dobrot za dušo in za telo, in sedaj bi naj ti otroci bili neposlušni zlati materi? Žal, marsikdo sedi brezskerbno pod košatim drevesom, katero je zasadil Jezus, se hladi v njegovi senci, se veseli lepega cvetja na njem in zavživa sladki sad njegov; a v tem ugodnem položaju nehvaležno godernja, ko bi moral klečé zahvaljevati nebeškega vertnarja Jezusa Kristusa za zlahtno drevo.

Vendar taki nehvaležneži in nezadovoljneži nočemo biti mi Lavantinci. Nasproti, mi hočemo gledé na svetega Ciprijana izrek, da ne more Boga za Očeta imeti, kdor nima svete cerkve za svojo mater, mi hočemo, pravim, sv. cerkev ljubiti in se za njeno čast in veljavo krepko potezati. Cerkvene zapovedi hočemo voljno izpolnjevati, službo božjo redoma obiskovati, sv. zakramente pogosto prejemati, za velikonočno spoved in obhajilo se pa še posebej skerbno pripravljati. Kdor bi tega ne storil, bil bi mertev ud sv. cerkve. Vsak društvenik mora izpolnjevati postave društva, čegar ud je. Cerkev je največa in najsvetejša družba svetá. In med njenimi postavami se nahaja tudi petero cerkvenih zapovedi, katere mora sleharni katoličan izverševati, če hoče biti živ in delaven ud sv. cerkve. Ne kazal bi pravega duha, kdor bi preziral in zanemarjal cerkvena povelja. „Jaz menim, piše sv. Avguštin, kolikor kdo ljubi cerkev Kristusovo, toliko je poln svetega Duha.“ (In evang. Joan. Tract. XXXII. num. 8).

Zatorej pa posvetimo edino zveličavni božji cerkvi svoja serca v požertvovalni ljubezni. Ljubite pred vsem vi, moji v Gospodu ljubljene duhovni bratje in sinovi, sveto cerkev in skerbite prav marno za njeno čast! Prisega plemenitega škofa Fenelona bodi vaša in moja prisega: „O sveta rimsko-katoliška cerkev! če tebe ljubiti neham, posuši se mi naj desnica, in če moje serce ne bo gorelo več za te, oterpne naj mi jezik v ustih mojih!“ Če se te prisega deržimo, bomo srečno živeli in umerli srečno. Ljubite

sv. cerkev vi, Bogu zaobljubljeni prebivalci dragih mi samostanov; ljubite jo in služite ji, pa boste srečni na tem in onem svetu! Ljubite sv. cerkev vi, kerščanski stariši in učite svoje otroke to ljubezen, in zveličali boste sebe in svoje! Ljubite sv. cerkev vi, kerščanski učitelji in odgojitelji, pa vcepite to ljubezen tudi svojim učencem in gojencem! Jezus, božji prijatelj nedolžnih otrok, vas bode bogato blagoslovil za ta trud. Vi kerščanski rokodelci in delavci ljubite cerkev Jezusovo, ki ima skrivnostno moč, vaša poterta serca pomirjati in vaša dela spreminjati v Bogu všeča in večnega plačila vredna dela! Vi bogatini ljubite sveto cerkev in s tem si nabirate zaklade, katerih ne molj in ne ruja ne zjeda in katerih tatovi ne izkopljejo in ne ukradejo. (Mat. 6, 20.)

H koncu pa prosimo vsi prav pohlevno trojedinega Boga, naj brani in varuje v svojem brezmjernem vsmiljenju vso cerkev, pastirje in čedo, posebno naj čuva našega nadpastirja častitljivega jubilanta papeža Leona XIII; naj dalje vsem podeli milost, da smo v voljni pokorščini in v zvesti ljubezni do sv. cerkve stanoviti do poslednje ure, in da nas po smerti sprejme v nebeško cerkev. „Njemu pa, ki premore vse obilneje podeliti, kakor mi prosimo ali mislimo, Njemu bodi v sveti cerkvi po Jezusu Kristusu čast in slava od vseh rodov na vekomaj vse veke. Amen.“ (Efež. 3, 20. 21.)

V Mariboru, na praznik rimske stolice sv. Petra, dne 18. januarija 1893.

† **M i h a e l**,
knez in škof.

Gorica. (Duhovske zadeve.) Investirani so bili 24. aprila čč. gg. Anton Berlot, vik. na Srednjem, na župnijo Vogersko; Jožef Fabijan, oskerbnik v Čepovanu, na isto župnijo; J. Murovec, župnik pri sv. Luciji, na Cirkno; Adam Zanetti, župnik v Brazzonu, na Fiumicelli.

V **Šmarijah**, Kom. dek., je umerl 9. apr. č. g. J. Fabijan, vik. v pok. rojen l. 1807 v Kobilju, posvečen 1835. l. R. I. P.

Terst K sv. Jožefu v Ricmanje je v nedeljo, 23. apr. dospela procesija nad 10.000 ljudi, večinoma iz Tersta, v proslavo 50letnice papeža Leona XIII. Celo uro so šli božjepotniki skoz cerkev; potem je preč. g. kan. Buttignoni imel kratek govor v slovenskem in italijanskem jeziku, slovesno mašo pa je pél prečastiti gospod kanonik Sinčič.

(„Primorski List“.)

Z Dunaja (Gostoljubnost in njen blagoslov.) (Konec.) Ura je bila pet, duhoven zapusti sobo in prijazni gostilničar ga spremi v župnijsko cerkev ter pater ondi daruje visokosveti dar ljubemu Bogú. Po sv. maši gospodar priljudno poprosi popotnika, naj bi v njegovi družbi vžil zajutrek in se ponižno izgovarja, da mu je žal, ker nima s čim boljim mu postreči! Kosilce povžijeta in potnik vpraša, kaj da je dolžan? Začudil se je pa močno, ko gostilničar o tem ni hotel besedice slišati in je vsak pogovor v tej reči prijazno odklonil. „Ničesar ne sprejemem,“ odgovori verli starček; čast. da sem mašnika prenočeval, mi je čez vse, hvaležen sem za to ljubemu Bogu, in ako bi, prečastiti, še kterikrat prišli v našo okrajino, lepo prosim, osrečite nas zopet s svojo pričujočnostjo!“ Hvaležen in vesel mu obljubi blagi mašnik, da bo pri njem ostal, ako dolžnost nanese, da bode zopet hodil po teh krajih.

Že se je o kapucin hotel posloviti in oditi, kar se dobroserčni gospodar še nekaj spomni in ga prijazno nagovori, naj bi šel še pogledat njegov cvetličnik, kterege so z najlepšimi vertnicami zasadili že njegovi stári, kakor je rekel. Ko stopita na vert, je ravno ubog skrivljen možic cveticam prilival; ta revež je že trideset let pri hiši služil, zdaj pa so ga imeli vbogajme, le da je kaj malega na vertu poobdelal. Smili se potniku hromotni človeček in memogredé mu nekaj v roko stisne; v trenutku pa, ko revež seže po roki dobrotnikovi, da mu jo poljubi, tista stvarica pade na tla — ravno v votlino ob kamnitni plošči. Duhoven in gostilničar, kaj pa da, kamen odmikata, vsled česar se darček potisne še malo niže med peščato perst, ter je bilo treba še nekoliko z motiko odgrebsti.

Pri tem početji pa neprevidoma zadenejo na škatljico, z železom okovano. Previdno in počasi tedaj zabojček izkopljejo in ga z dletom odpró. In glej! zablisketajo se trem možem v oči zgóii težki denarji; našli so namreč denar, ki ga je bil še stari oče zakopal na vertu, ko je z vso družino vred moral bežati pred sovražniki o francoski vojski, ter ni noben drugi o tem vedel. Na begu je bil stari oče zadet od mertvouda, zaperlo mu je besedo ter ni mogel nikomur svojcev pokazati ali naznaniti, kje je denar, kaj je z njim, ki so ga pridobili z dolgim trudom in varčnostjo. Ubožni kerčmar je tako, ko bi trenil, postal bogat mož. O kako priserčno sta hvalila ljubega Boga mož in dobra žena, da jima je poslal gosta, kateri je bil zares vzrok njune sreče! Ostala sta tudi nadalje tako ponižna in priprosta, kakor dozdej in prav dobro sta obračala najdeni denar. Ker nista imela lastnega zaroda, ohranila sta zase le tisuč glđ. za zboljšanje svojega gospodarstva, ktero sta odmenila zapustiti ubožnim svojega kraja; tisuč glđ. sta darovala trem cerkvam svoje župnije, tretji tisoč pa sta naložila za desetorico najbolj ubožnih sirot svoje vasi.

Tako jim je časti vredni gost, kterege je bil sednji bogatin tako nemilo odpravil, po Božjem dopuščenji prinesel nepričakovano radost, prinesel zares srečo in blagoslov za časnost in za večnost.

Jan. Repič.

Brežičani kod Prjedora. 25. aprila 1893. (O križevem potu.) Obljubil sem v opisu slovesnega blagoslovljenja in vzpostavljanja sv. križevga pota v cerkvi sv. Antona, v Stari Rieki, nekoliko več omeniti o tem sv. obredu. Evo nekoliko in kratko:

Svečenik, ki križev pot blagoslavlja in postavlja, sam, ali pa obdan s postrežnimi svečeniki, djakoni in postrežčeki v cerkveni obleki, ide pred oltar in izpred oltarja v jedernatem govoru zbranemu ljudstvu razloži začetek, pomen, koristi, milosti in odpuške sv. križevga pota, opravilo in pogoje te sv. pobožnosti. Križi in podobe postaj sv. križevga pota so izpostavljeni v prezbiteriji.

Po govoru ide k doljni oltarni stopnici in zapoje: „Veni Creator Spiritus“ — „Pridi Stvarnik sv. Duh.“ Svečenik pevaje prvo verstico pesemske kitice, druge odpeva pevski kor. Nato sledijo tri cerkvene molitve. Svečenik ide na listno, episteljsko stran oltarja in začne blagoslavlјati slike predstavljajoče Kristusovo terpljenje in dogodke na 14. križepotnih postajah. Ko so slike blagoslovljene in trikrat s kadilom incenzirane in z blagoslovljeno vodo pokrop-

ljene, začne blagoslavlјati križe. Kropeč jih z blagoslovljeno vodo govori: „Sanctificentur ista signa Crucis in nomine Pa tris, et Fi tris, et Spiritus tris sancti; potem poklekne govoreč: „Ut orantes inclinantesque se propter Dominum ante istas Cruces inveniant sanitatem animae et corporis. Per Christum Dominum nostrum. Odgov.: Amen. Nato križe s kadilom incenzira. Sedaj sprejmó 14teri mladenči, vsaki po jedno postajno sliko s križem, svečenik po redu poljublja križe ali slike, ter jih zopet podaja mladenčem. Zatem odkrije svetinjo s svetimi relikvijami in jih s kadilom incenzira, ogerne se z rudečim ogrinjalom, prime v roko svetinjo z relikvijami in stopi pod nébnico, „baldachin,“ in procesija se prične. Pervo nosi se cerkveni križ in dva barjaka, dve banderi, sporedajo se šolska in druga deca, po dva in dva, na to odraščeni možki, za temi mladenči nosači sv. križevga pota, postajnih slik in križev, vsako stran vsake sv. slike nosita dva dečka goreče sveče, za njimi se nosi nébnica, pod kojo nosi svečenik svetinjo s sv. „relikvijami,“ za njimi idi redoma ženski spol.

Procesija, verno in sveto ganljiva, ide iz cerkve več ali manj daleč naokolo. Med procesijo peva svečenstvo ali cerkveni pevci „himno:“ „Vexila Regis prodeunt.“ Ljudstvo opravlja molitvo sv. rožnovenca, osobito žalostni del. Vernivši se procesija v cerkev postavi svečenik svetinjo z „relikvijami“ na oltar, se jim pokloni, jih incenzira in postavi na „tren“ med goreče sveče, potem začne pobožnost sv. križevga pota s premišljevanjem bridkega terpljenja Gospoda našega Jezusa Kristusa in postavi s pomočjo strežajev svete slike in križe na določeno postajno mesto, redoma na vsaki postaji. Povernivši se k oltarju, klečé na spodnji oltarni stopnici moli z ljudstvom 6 očenašev in češčena-Marij in ravno tolikokrat čast bodi Bogu Očetu; nato opravijo se sklepne molitve, napevi in odpevi. K sklepu se svečenik ogerne z rudečim „velumom,“ vzame svetinjo z relikvijami, ko bi teh ne bilo, „britkomartro.“ in podeli z njimi ljudstvu blagoslov, govoreč: Benedictio Dei omnipotentis itd. — ali: „Per signum Crucis“ — ali pa: „Passio Domini nostri“ etc.

Tako je slovesno blagoslovljanje in postavljanje sv. križevga pota, katero v duše in serca vpričnega vernega ljudstva neopisljivo sveto in verno prešinljivo vpliva in deluje.

Popolni odpustki sv. križevga pota se zadobijo le samo jedenkrat na dan, ako se ta pobožnost veljavno opravi; nepopolni odpustki sv. križevga pota pa se zadobijo tolikokrat na dan, kolikorkrat se ta pobožnost pravilno izverši.

Najnovejše slavenske knjižice o sv. križevem potu blezo ni, kakor je nova nastopna: „Pobožnost sv. križnoga puta.“ Po izvorih napisao Fra-Rafael Barišić, bosanski franjevac. Dobi se u Zagrebu, u Dioničke tiskarne knjigarni.

Ta vsega priporočanja vredna knjižica je najnatančnejša in popolna o sv. križevem potu, neizrečeno zanimiva, podučljiva, iskrena in verodostojna. Govor bosansko-slavenski je Slovencu, količko književnemu, lahko umljiv, obredne molitve in opravila in blagoslovlila so v njej latinske. Vsaki svečenik in duhovni pastir v Sloveniji bo dobro storil, ako si jo naroči in s tem podpre jugoslavensko-bosansko-rimokatoliško pisateljstvo in književnost; pa še druge

mnoge duhovne koristi zamore dobiti sebi in ljudstvu po tej knjižici. Veleodobro pa bi bilo, ako bi se ta knjižica povse preložila v narečje slovensko, da bi jo verni Slovenci čitali in se je posluževali. Odloke in „privilegije“ vseh rimskih papežev zbog sv. križevga pota ima v sebi z najnovejšimi od sv. Očeta Leona XIII.

Brežičani kod Prjedora v Bosni. Pervega majnika 1893. smo po milosti Božji v slavo Bogu in Materi Božji začeli Šmarnice. Hvala Bogu! Češčena Marija, milosti polna! Kolikor največ mogoče, olepšali smo revno cerkev sv. Jožefa, ženina vselej Device Marije. Prezbiterijska in še dalje, do polovice cerkve, vse v zelenju in cvetju; vertnarsko-umetno, vkusno in lepo razporedjeni so: zelena drevesca, germiči in cvetlice. Sredi tega prijetnega verta stoji oltar, najlepše praznično okinčan. Nad tabernakelnom je krasen tron, napravljen za sv. sliko rožnovenske Kraljice, ktere milostno podobo smo prenesli med molitevjo sv. rožnega venca iz domače kapele v Brežičanih in jo postavili na „tron“ v cerkvi.

Ob 5ih v jutro se oglasi zvon rimo-katoliške cerkve, istotako o poli 6ih drugič in ob 6ih tretjič, ter milo vabi verne otroke Marijine v cerkev, k verno-cerkvenim Šmarnicam. Med sv. mašo se skupno moli sv. rožni venec in sv. pevanje, po sv. rožnem vencu se opravi še posebno očenaš in češčena Marija za dobrotnike in dobrotnice te cerkve. Namen letošnjih Šmarnic tu je oni, koji bil je omenjen v dopisu „Zvonček sv. Jožefa iz Prjedora v Bosni.“ Po sv. maši je sv. premišljevanje predčitano iz verle šmarnične knjige, potem pa prošnje in priporočila k brezmadežni Devici, Božji Materi. Mnogi dojdejo uro hodá daleč k Šmarnicam. Mnogi naseljenci imajo tudi domače hišne Šmarnice in olepotičeno podobo Marije Device.

Ljubno. 7. maja. (Blagoslovljenje novega pokopališča.) Ljuba Danica! Radostno nam nosiš naznana o raznih cerkvenih svečanostih iz mnogih krajev; prosim, dovoli malo prostora naslednjemu kratkemu popisu o napravi in blagoslovu novega pokopališča v Ljubnem. (Prav hvaležno. Vr.)

Skerbna mati sv. kat. Cerkev spremlja svoje verne otroke povsod s svojim blagoslovom. Ne zapusti jih tudi po smerti; temuč moli in opravlja za njih dušni blagor najsv. daritev sv. maše. Blagoslovlja pa tudi njih telesne ostanke, ter jih poklada v blagoslovljeno zemljo k poslednjemu počitku. Ss. krajem: cerkvam in kapelam prištevamo tudi blagoslovljene pokopališča vernikov. Taka pokopališča pa so že od časa, ko so se pričele cerkve zidati. Versko čutilo nagibalo je naše prednike, da so za svoje pokopališča odločevali prostor okrog cerkvá. Iz zdravstvenih oziróv*) so bile že v 18. stoletju pod cesarjem Jo-

žefom razglasene razna določila o pokopališčih n. pr. o kakovosti zemlje, da ne smé biti močvirna ali ilovčasta; da se pokopališča ne smejo napravljati v sredi človeških bivališč ali hiš, naj ne vodijo skozi taiste javne pota i. dr.

Ker pa prizadeva prestava pokopališča občinam občutljive stroške in druge neprilike, se kljubu omejenim določilnim določbam pokopališča ne preminjajo tako pogostokrat, temuč še le v skrajni potrebi. Taka potreba pokazala se je tudi pri pokopališču v Ljubnem. Dolgo časa so se sicer ljudje upirali zoper napravo novega pokopališča; naposled pa se je vender vse izvršilo hitro in vgodno. Na prav lepem kraju vrvnalo se je že minulo jesen novo pokopališče in to spomlad, 3. maja, je bilo slovesno blagoslovljeno po preč. g. dekanu Jan. Razboršku v navzočnosti 10 družih čč. gg. duhovnov. Po slovesni daritvi svete maše nagovoril je preč. g. dekan zbrane farmane, ter jim jasno razložil pomen pokopališnega križa, treh pri blagoslovu prižganih sveč; priserčno je naposled priporočal, kako naj blagoslovljeno pokopališče ohranimo snažno, ga varujemo vsakoršnega onečiščenja; da pridno obiskujemo grobe ljubih ranjcih in pomoč skazujemo vernim dušam v vicah. Naposled je z ginljivo besedo učil, kako vedno skerbimo za svoje posvečenje, da bomo kdaj na veliki sodnji dan deležni častitljivega od smerti vstajenja. Globok vtis, ki so ga storile te besede na vse pričujoče, kazal je spodbudni sprevod, ki se je takoj potem vredil na novo pokopališče med molitvijo sv. rožnega venca, in vbranim zvonjenjem. Globoko ginjeni razšli smo se s pokopališča po dčveršenem blagoslovu.

Spomlad.

Zdaj broj cvetlic
Rudečih lic
Pozdravlja te ljubo,
Povsod nasmeh,
Radost v očeh,
Veselo vse, živo

Spomladni cvet,
Zbujeni svet,
Vse mertvo obudiš!
Kako vesel
Bi te objel, —
I meni zdaj cvetiš.

Zbežala smert,
Njen serd je stert.
Obilo klije nad!
Vstajenja dan
Iz grešnih sanj
Nam bodi, o spomlad!

*) V poslednjih časih tudi strokovnjaki v tej zadevi terdijo, da pokopi mertvih pri cerkvi in pod cerkvijo niso nevarni zdravju živih.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec veliki traven (maj.)

a) Glavni namen:

Krivoverci in neverci.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Konec.)

Še bolj pa nas kliče k urni molitveni pomoči stan naših nevernih bratov. Oni krivoverni plemenišaši, mogočnejši in posebno takozvani učenjaki se silno trudijo, da bi razdejali kraljestvo Kristusovo in prav posebno v takoimenovanem kerščanskem bogoslovju razdejali njegove podpornje, vero v trojednega Boga in Boga-Človeka Jezusa Kristusa. Ti neverneži pa hočejo še hujske postopati; za nje ni le nobenega Kristusa, temveč tudi nobenega Boga, nobenega Gospoda, ne nebés, ne zemlje, nobene pravice in nobene dolžnosti, razun one, da se vse, kar je, odpravi ter vstanovi nova država, raj „prostosti, enakopravnosti in bratstva.“ Ta strašna zmeta kaže svoj sad pri ruskih nihilistih, pri francoskih in belgijskih anarhistih, in tudi gospodari pri množicah „zaverženih“ in nezadovoljnežev v Italiji in na Nemškem, na Angleškem in v Ameriki, ter bo tudi tu obrodila isti sad. Nahajamo se sedaj v strašni nevarnosti splošne vstaje teh od judovstva in prostozidarstva zbeganih množic, čemur ne more drugega slediti, ko splošni prevrat. Toda zdravilo zoper najhujšo izmed vseh zmot, ki vse taji in vznemirja, kar je nadčutnega, je nadnaravna vera, vera sv. kat. Cerkve. — Resnično sveti sv. katoliška vera — in to mora naše upanje vterjevati in zaupanje naše molitve pomnožiti — dandanes s polnim svitom v temo, in vsem, ki hočejo videti, se jasno kaže, da je Cerkev božja vstanova.

Velikanska slavnost duhovskega jubileja Leona XIII l. 1888 in zopet slavnost l. 1893, škofovski jubilej Nj. Svetosti postal je slavna zmaga, ki jasno kaže čudežno jednoto, svetost in apostoljski značaj one velike družbe, ktera je takorekoč po vesoljnem svetu razsejana, skrivnostnega Telesa Kristusovega, Cerkve Božje. Zadostuje odpreti duševne oči ter gledati na očeta kerščanstva, da spoznamo v njem od Boga postavljeno solnce, solnce nadnatornega, božjega reda na zemlji, kakor telesno oko gleda v veliki dnevni zvezdi solnce zemeljskega reda. Zadostuje, da odpremo in gledamo.

Ako bi se združile Evropa in Amerika tudi v veri v Jezusa Kristusa, kakor so se združile in se družijo v slavljenju Vatikanskega jubilanta, ki je namestnik Kristusov, bi slednjič brez vsacega vprašanja vladal Zveličar po vsem svetu; kajti vse se klanja mogočnemu vplivu teh dveh svetovnih delov; to je gotovo vzrok, ki nas sili, v slavnostnem letu 1893 moliti za spreobrnjenje krivovercev in nevercev.

Verh tega vodi nas mesec vel. traven k Mariji, in samo njeno ime že obrača našo pozornost na zašle brate. Vedno bila je Marijina naloga, boriti se zoper vsako zmoto in jo premagati, ki se je našopirila proti nevesti njenega Sina, sv. Cerkvi božji; vedno častili so jo kot morskó zvezdo, ktera rešuje one, ki so zabredli in zgubili vero.

Podajmo se torej k Mariji, k materi, in od matere in z materjo k sercu Sina in povzdignimo serca

in oči, kakor tudi roke k njemu v priserčni molitvi za vse ljudi, da se zveličajo in pridejo do spoznanja resnice; za nemirne iskajoče, da najdejo mir in pokoj v sv. veri; za blodeče, da se vernejo k resnici; za vse posebej in za vso človeško družbo vkupaj, da si reši po nauku Jezusa Kristusa pereča vprašanja, ktera jo vznemirjajo, in se v njegovi milosti ozdravi bolečin, ktere terpi.

Zraven molitve pa nikakor ne smemo pozabiti pustiti, da sveti verska luč tudi v pravem kerščanskem življenju. Kjerkoli se sprejme seme božje besede v dobrem sercu ter v poterpežljivosti obrodi sad, pokaže svojo moč tudi na zunaj ter deluje kot dober vzgled z neopisljivo močjo in kliče oddaljene k isti veri ter one, ki slušajo, pripelje k istim sadovom življenja. Vsakemu posameznemu človeškemu sercu, kjer se (seme) dobro sprejme, postane nebeško kraljestvo jednako gorčičnemu zernu, ki vzrase v drevo, ktero sprejme v svoji sencí vse, ki pridejo in hočejo stanovati v hiši božji, t. j. v njegovi sv. Cerkvi in živeti v njegovi Luči, v njegovi sv. veri.

b) Posebni nameni.

16. **S. Janez Nepomuk.** Vredno opravljanje in večkratna poraba sv. pokore. Ukrotitev jezika. Obvarovanje pred obrekovanjem.

17. **S. Paškal.** Pokora za vnebovpjoče pregrehe. Spreobrnjenje veliko brezbožnih družbinskih očetov in mater. Vsi, ki greše o priložnostih in iz navade.

18. **S. Venancij.** Kerščanski očetje po vzgledu sv. Jožefa. Zapuščeni katoličani na Ruskem. Naprave za božjastne.

19. **S. Peter Celestin.** Odvernjenje nevarnosti po nevernih profesorjih. Združenje ločenih zakonskih.

20. **S. Bernardin Sijenski.** Obžalovanja vredni duhovni in redovniki. Popolna vdanost v skrivnostna pota previdnosti. Poklicne zadeve.

21. **Bliskošna nedelja.** Prenovitev sveta v sv. Duhu. Papež in škofje. Ljudski svetniki. Birmanci.

22. **Bliskošni ponedeljek.** Vzbujenje milosti sv. birne. Odvernjenje socijalističnega ljudskega zapeljevanja. Razsvitljenje v važnih vprašanjih glede poklica in življenja.

23. **Bliskošni torek.** Zatretnje prostozidarstva. Dolžno odvernjenje ponočevanja. Odprava leto dni trajajočih pohujšanj.

24. **Marija, pomoč kristjanov.** Habsburška hiša. Pregarjani kristjani na Kitajskem. Velik povzdig marijanske kongregacije.

(Konec nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad. in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — V glavi zelo bolna, ki terpi neprenašljive bolečine, se priporoča v pobožno molitev, da bi na priprošnjo Naše ljube Gospe presvetega Serca in sv. Jožefa zadobila ljubo zdravje ter zamogla zopet opravljati svojo službo. — Prav goreče se priporoča v bratovsko molitev oseba za odvernjenje silnih skušnjav, za dobro dolgo spoved in srečno volitev stanú! Zahvala se naznani.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. Prevzvišeni gospod knez in škof so se 8. t. m. popoldne vernili od škofovskih posvetovanj z Dunaja.

Popotvanje v sveto deželo z naslovom: Tri mesece na Jutrovem. Mislili smo, da je pošel ves natis, ker se pa večkrat praša po tej knjigi, naznanjamo, da se je našlo še precejšno število iztisov in se dobivajo v „Katol. buk.“.

Birmancev dajte k podobicam ali namesto podobice zelo prijazno malo knjižico z imenom: Stezica v nebesa. („Bukvice sv. Alojzija.“) V nji ima birmanec, birmanka, kratko sv. mašo, kratek življenjepis sv. Alojzija in družih mladih svetnikov, svetnic, pa polno družega ginljivega in mičnega branja, — vse za 10 kr., ko sicer ena sama podoba večkrat stane 10, 20 kr., ali tudi še več. „Stezica“ je tako lepa, da je bo birmanec bolj vesel, kakor sreberne krone. Dobiva se v „Katol. bukvarni,“ ali pa tudi pri vredništvu „Zgod. Danice.“ Vezanih je blizo 2000, tedaj le urno po njih!

Za odvernjenje škode. Večkrat se sliši, da tatinski zanikarneži in sleparji z novim denarom ljudi goljufujejo in peharijo, ker nove vinarje (beliče) štejejo za krajcarje itd. Tako n. pr. je neki tat za 5 denarov po 20 vinarjev vzela celi gold. Druga nevarnost je, ker starši denar gre iz prometa; tako n. pr. se sreberni denar po 2 gld. in tisti po ¼ gld. od l. 1857. s 1. rožn. (jun.), jemlje po navadni vrednosti le še do 31. maja tega leta, in pri c. kr. vradih do 31. julija 1893.

Iz Hrenovice se naznanja, da je bila 8. t. m. huda slana in je dosti škode naredila pri sadji. Drugod bilo je še huje, ker so marsikteri sadeži pogнали, in je torej vse pozebilo. — **Tako se godi rado na duhovnem polji:** lepo klije, cvetè mlado serce; pride slana pohujšanja in — zgnila je lepota!

V Zatičini je 4. t. m. umerl ondotni župnik č. g. Primož Ribnikar, roj. v Goricah l. 1825, posvečen l. 1850. R. I. P.

Umerl je v Rovtah 2. t. m. č. g. župnik Jož. Belar: rojen v Idriji l. 1840, posvečen 1863. Na potu k bolniku ga je preteklo jesen napadla božjast, in že prej bolehen, od takrat ni več okreval, ter je veliko terpel in v boleznih bil večkrat obhajan. Bog mu daj večni mir.

Terst, 17. maja. — Vv. čč. gg. Peter Martelanec, župnik pri Mariji Pomagaj v Terstu, in Jož. Orbanič, župnik in prošt v Pazinu, postala sta komornika sv. Očeta. To od-

liko so njima prinesli Presvitli iz Rima. Tudi dr. Mahnič je dobil to odliko. Prav serčno čestitamo! (Vr.)

Za dijaško mizo nam je ljudska kuhinja za mesec sušec od 168 mladenčev uzela 203 gld. 89 kr., — za mesec april pa od 152 mladenčev 200 gld. 65 kr. — Mnogim posebej k večerji in za druge potrebe pa tudi do 50 gld. April je precej ugriznil že majnika: torej?

Sarajevo, 30. travnja (maja) 1893. Svidjelo se nedohitnoj providnosti Božjoj, te je s ovoga svieta pozvala u sviet bolji prečastnoga gospodina kanonika Josipa Bezića, arhidjakona kaptola Vrhbosanskoga i arhidjkonije Sutjeske, koji je, utješen tajnami naše svete vjere blago u Gospodinu usnuo u 77. godini života dne 29. travnja 1893, u 11 ½ sati noći nakon trogodišnjega težkoga bolovanja, podnašana kršćanskom uztrpljivošću i odanošću, što je crpao iz čestoga primanja svetih zakramenata.

Tiela miloga pokojnika prenieti će se dne 2. svibnja u 8 sati prije podne iz kuće kaptola Vrhbosanskoga (Halilbašićeva ulica br. 11) u prvostolnu crkvu Srca Isusova, gdje će presvietli gospodin nadbiskup Vrhbosanski pjevati sv. misu za izpokoje njegove duše, a zatim odpratiti će se na željeznicu, odkle će odvezeno biti u rodno mjesto pokojnikovo. Neprežaljenoga svoga druga toplo u molitve preporuča

Kaptol Vrhbosanski.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Rešenci šolskim terpinom 10 gld. — Č. g. Jan. Teran 3 gld. — L. 1 gld. — F. 40 kr. — L. 40 kr. — Nektere pridne deklice 1 gld. — Star dobnik 10 gld. — S pristavkom: »Da bi se dijaki prav pridno učili, svoje katoliške vere nikdar ne zatajili!« 5 gld. Prijatelj N. N. 1 gld. — Bl. gospa J. Staré 5 gld. — Č. g. župnik J. Sternad 2 gld. — Pl. tit. g. »Obhribnik« 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Z Dražgoš 1 gld. — Č. g. vik. Jak. Fon na Goriškem 5 gld. za l. 1893. — Iz Borovnice po č. g. kaplanu Ljud. Šifrerju 34 gld. 18 kr.

Za pogorelo cerkev v Zaplani: Č. g. adm. Fr. B. v Dražgošah 1 gld. 50 kr. — Mlg. prošt dr. A. Jarc 5 gld.

Za cerkev v Ternji: Č. g. adm. F. B. 1 gld. 50 kr.

Za Marijanišče: Č. g. adm. F. B. 1 gld.

Za pogorele v Stobu: Mlg. prošt dr. Ant. Jarc 5 gld.

Za opravo ubožnih cerkev: Iz Šmartnega pod Šmarno goro 45 gld. (Zadnjič po pom. „kr.“, nam „gld.“ Vr.) Z Zgornjega Tuhinja 27 gld. — Iz Metlike 30 gld. — Z Morovca 10 gld. — Iz Breznice 82 gld. — Iz Hotederšice 20 gld. — Z Ovisi 1 gld. 40 kr. — Iz Novega mesta po mil. g. proštu 25 gld. 56 kr. — S Poloma 22 gld. 28 kr. — Z Vač 16 gld. — S Št. Vida nad Cirknico 4 gld. — Z Berda 24 gld. 20 kr. — Z Mavčič 36 gld. — S Hinj 13 gld. — Iz Kočevja 40 gld. — Z Motnika 16 gld. 15 kr. — Z Ježice 30 gld. — Z Drage 7 gld. — Z Vrhpolja pri Vipavi 11 gld.